

Prosjekt1003_2025_solution

December 4, 2025

1 Løsning til tellende prosjekt i ISTx1003 - 2025

2 Oppgave 1: Lineær regresjon (16 poeng)

```
[1]: # importere pakker og funksjoner vi trenger i oppgave 1

# generelt - numerikk og nyttige funksjoner
import numpy as np
import pandas as pd

# plotting
import matplotlib.pyplot as plt
import seaborn as sns

# Fordelinger, modeller for regresjon, qq-plott
from scipy import stats
import statsmodels.formula.api as smf
import statsmodels.api as sm

from IPython.core.interactiveshell import InteractiveShell
InteractiveShell.ast_node_interactivity = "all"
InteractiveShell.ast_node_interactivity = "last_expr"
```

2.1 Datasettet

```
[2]: # Lese inn datasettet ved funksjon fra pandas (df=data frame - vanlig navn å
      ↪gi et datasett)

df = pd.read_csv("https://www.math.ntnu.no/emner/IST100x/ISTx1003/h2021/support.
      ↪csv", sep = ',')

# Endre navn for å forhindre syntax problemer
df = df.rename(columns={'num.co': 'numco'})

# Skriv ut de første og siste radene
print(df)
```

	age	dzgroup	numco	edu	income	scoma	totcst	\
0	43.54	ARF/MOSF w/Sepsis	1	NaN	NaN	26	390460.50	
1	63.66	ARF/MOSF w/Sepsis	0	22.0	\$25-\$50k	26	156674.13	
2	31.84	Cirrhosis	2	16.0	under \$11k	0	17528.44	
3	48.70	Lung Cancer	0	16.0	NaN	0	33002.50	
4	49.61	ARF/MOSF w/Sepsis	1	12.0	\$25-\$50k	0	288592.25	
...	...	...	...	...	...	...	...	
8137	68.62	COPD	2	12.0	under \$11k	0	1847.38	
8138	66.07	ARF/MOSF w/Sepsis	1	8.0	NaN	0	34329.31	
8139	55.15	Coma	1	11.0	NaN	41	23558.50	
8140	70.38	ARF/MOSF w/Sepsis	1	NaN	NaN	0	31409.02	
8141	81.54	ARF/MOSF w/Sepsis	1	8.0	\$11-\$25k	0	10605.76	

	race	meanbp	hrt	resp	temp	pafi
0	white	67	172.0	20	38.80	113.33
1	white	69	108.0	22	36.70	155.53
2	white	83	100.0	24	37.40	NaN
3	other	66	125.0	30	37.00	170.00
4	white	67	120.0	48	38.90	200.00
...	...	...	...	...	...	...
8137	white	71	110.0	10	36.20	135.00
8138	white	109	104.0	22	35.70	280.00
8139	white	43	0.0	8	38.59	218.50
8140	white	111	83.0	24	36.70	180.00
8141	white	75	69.0	24	36.20	230.41

[8142 rows x 13 columns]

```
[3]: # Konverter dzgroup, race og income til "category"

df=df.astype({'dzgroup':'category','race':'category','income':'category'})
print(df["dzgroup"].value_counts())
print(df["race"].value_counts())
print(df["income"].value_counts())
```

```
dzgroup
ARF/MOSF w/Sepsis    3076
CHF                  1290
COPD                  895
Lung Cancer          825
MOSF w/Malig         613
Coma                  528
Cirrhosis            458
Colon Cancer         457
Name: count, dtype: int64

race
white    6499
black    1178
```

```

hispanic      263
other         94
asian         71
Name: count, dtype: int64
income
under $11k    2571
$11-$25k     1360
$25-$50k      942
>$50k         605
Name: count, dtype: int64

```

```
[4]: # Få oversikt over datasettet
```

```
df.describe()
```

```
[4]:
```

	age	numco	edu	scoma	totcst \
count	8142.000000	8142.000000	6680.000000	8142.000000	8142.000000
mean	63.020722	1.901498	11.756587	11.648858	30865.642767
std	15.537342	1.352183	3.429399	24.258079	45717.962369
min	18.120000	0.000000	0.000000	0.000000	420.310000
25%	53.250000	1.000000	10.000000	0.000000	5958.347500
50%	65.145000	2.000000	12.000000	0.000000	14484.290000
75%	74.400000	3.000000	14.000000	9.000000	36146.585000
max	101.850000	9.000000	31.000000	100.000000	633212.000000

	meanbp	hrt	resp	temp	pafi
count	8142.000000	8142.000000	8142.000000	8142.000000	6042.000000
mean	84.775608	97.709862	23.525669	37.100981	240.604037
std	26.725561	30.638716	9.464641	1.244434	110.482380
min	22.000000	0.000000	0.000000	31.700000	12.000000
25%	63.000000	72.000000	18.000000	36.200000	155.022500
50%	77.000000	100.000000	24.000000	36.700000	225.220000
75%	107.000000	120.000000	28.000000	38.090000	306.630000
max	195.000000	300.000000	90.000000	41.700000	890.380000

```
[5]: # Sjekk datatyper for alle variabler
```

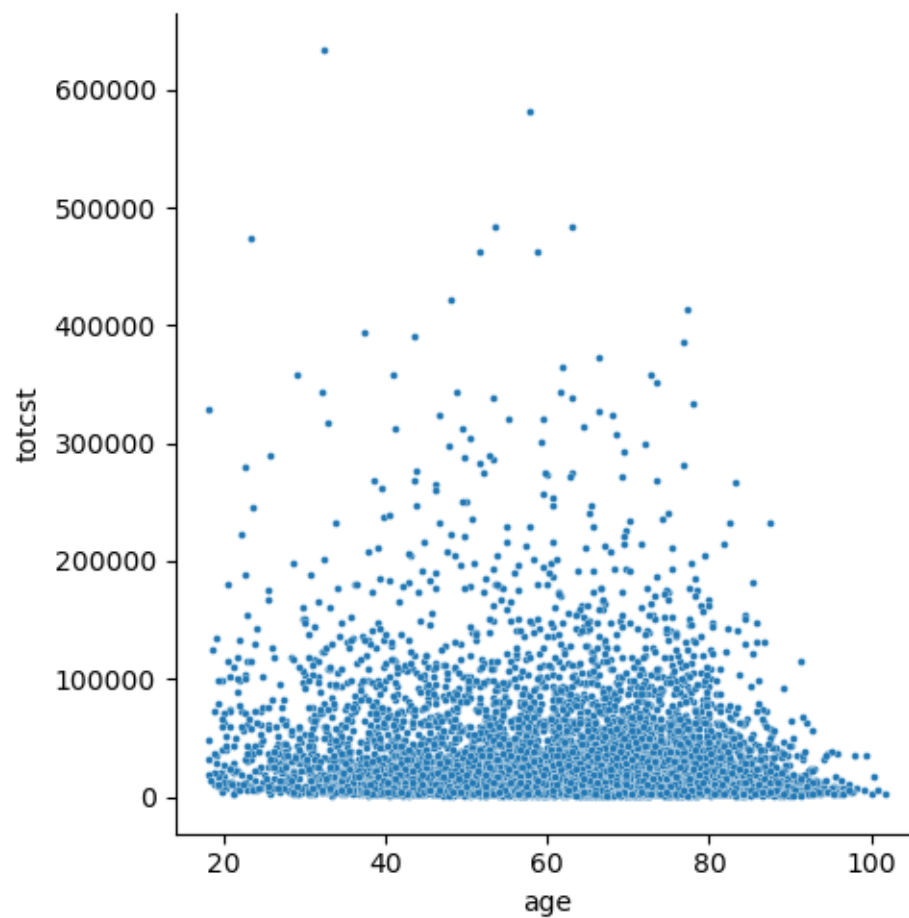
```
df.dtypes
```

```
[5]: age          float64
dzgroup    category
numco       int64
edu         float64
income     category
scoma       int64
totcst      float64
race        category
```

```
meanbp      int64
hrt          float64
resp        int64
temp        float64
pafi        float64
dtype: object
```

2.2 Enkel lineær regresjon

```
[6]: sns.relplot(x = 'age', y = 'totcst', kind = 'scatter', s=8, data = df)
plt.show()
```


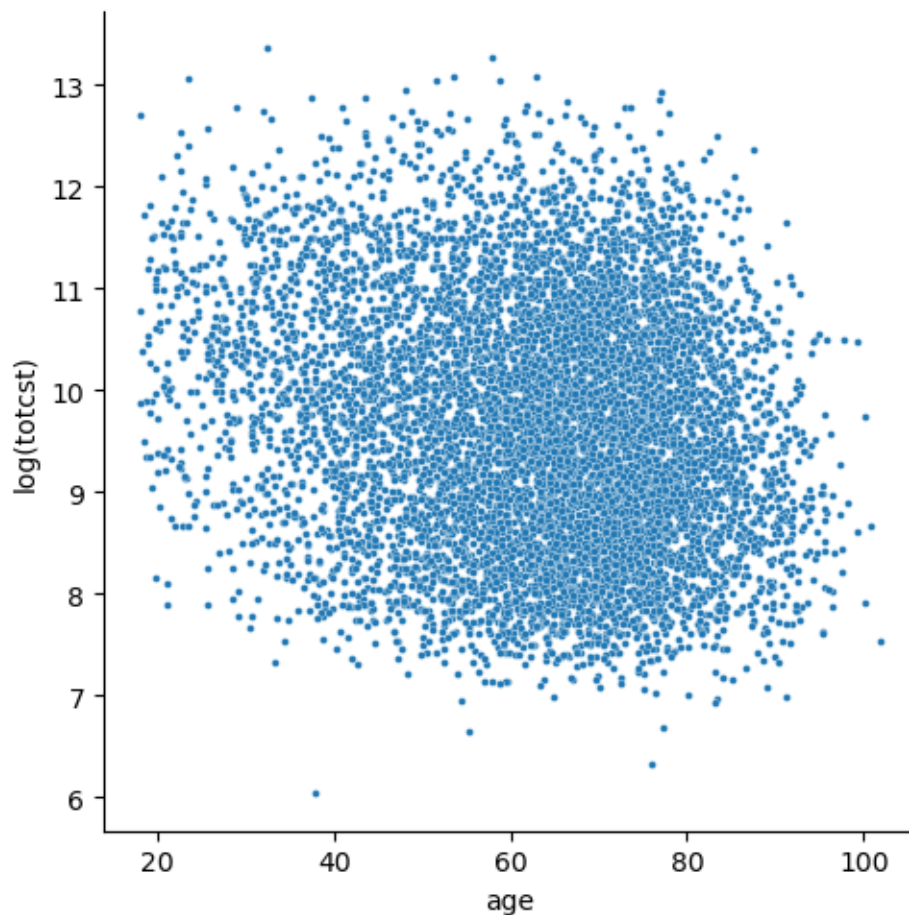
2.2.1 Problem 1a) (1P)

Vil du konkludere med at en lineær regressjonsmodell passer bra? Hvorfor (ikke)? Maks 2 setninger.

2.2.2 Løsning:

Her skal studentene innse at en lineær modell ikke passer, ettersom det ikke er synlig noen lineær sammenheng og alle modellforutsetninger (som konstant varians, forventet feil lik 0 osv.) er brutt (1P). En lineær modell med totcst som respons er derfor en ugyldig modell. Eventuelt vil de innse at residualene ikke ville vært normalfordelte, men dette er ikke nødvendig for å få poenget.

```
[7]: # Vi lager en ny variabel som er log(totcst):  
df['logtotcst'] = np.log(df['totcst'])  
sns.relplot(x = 'age', y = 'logtotcst', kind = 'scatter', s=8, data = df)  
plt.ylabel("log(totcst)")  
plt.xlabel("age")  
  
plt.show()
```


2.2.3 Problem 1b) (1P)

Sammenlign den nye grafen (med `log(totcost)` som respons) med den gamle grafen lengre opp. Passer en lineær regresjonsmodell bedre nå? Maks 2 setninger.

2.2.4 Løsning:

Nå bør studentene se/forstå og dermed svare at en lineær sammenheng passer mye bedre enn i 1a).

Uavhengig av hva du svarte under b) skal vi nå tilpasse en enkel lineær modell med `logtotcst` som respons og `age` som forklaringsvariabel. For å oppsummere det vi har snakket om i undervisningen, så består en (enkel og multippel) lineær regresjonsanalyse av følgende steg:

- Steg 1: Bli kjent med dataene ved å se på oppsummeringsmål og ulike typer plott
- Steg 2: Spesifiser en matematisk modell (med modellformel)
- Steg 3: Initialiser og tilpass modellen
- Steg 4: Presenter resultater fra den tilpassede modellen
- Steg 5: Evaluer om modellen passer til dataene

Vi har nå gjort Steg 1, og under finner du kode for å gjøre steg 2-4. Studer og kjør koden.

```
[8]: # kodechunk Steg2-4

# Steg 2: spesifiser matematisk modell
formel='logtotcst ~ age'

# Steg 3: Initialiser og tilpass en enkel lineær regresjonsmodell
# først initialisere
modell = smf.ols(formel,data=df)
# deretter tilpasse
resultat = modell.fit()

# Steg 4: Presenter resultater fra den tilpassede regresjonsmodellen
print(resultat.summary())
```

OLS Regression Results

=====					
Dep. Variable:	logtotcst	R-squared:	0.033		
Model:	OLS	Adj. R-squared:	0.032		
Method:	Least Squares	F-statistic:	273.6		
Date:	Thu, 23 Oct 2025	Prob (F-statistic):	1.83e-60		
Time:	20:28:56	Log-Likelihood:	-12832.		
No. Observations:	8142	AIC:	2.567e+04		
Df Residuals:	8140	BIC:	2.568e+04		
Df Model:	1				
Covariance Type:	nonrobust				
=====					
	coef	std err	t	P> t	[0.025 0.975]

Intercept	10.4962	0.054	193.713	0.000	10.390	10.602
age	-0.0138	0.001	-16.540	0.000	-0.015	-0.012
=====						
Omnibus:		302.470	Durbin-Watson:			1.783
Prob(Omnibus):		0.000	Jarque-Bera (JB):			166.802
Skew:		0.185	Prob(JB):			6.02e-37
Kurtosis:		2.404	Cond. No.			271.
=====						

Notes:

[1] Standard Errors assume that the covariance matrix of the errors is correctly specified.

Nå skal vi studere resultatene fra `resultat.summary()`, og vi refererer til *øvre panel* som linjene mellom første og andre doble strek `====` (dette er delen som starter med `Dep.Variable`), *midtre panel*, og *nedre panel* (som starter med `Omnibus`).

2.2.5 Problem 1c) (2P)

- Skriv ned ligningen for den estimerte regresjonsmodellen (se midtre panel).
- Se på det øvre panelet og rapporter R^2_{adj} og gi en tolking av verdien (er den stor/liten, hva betyr det her?).

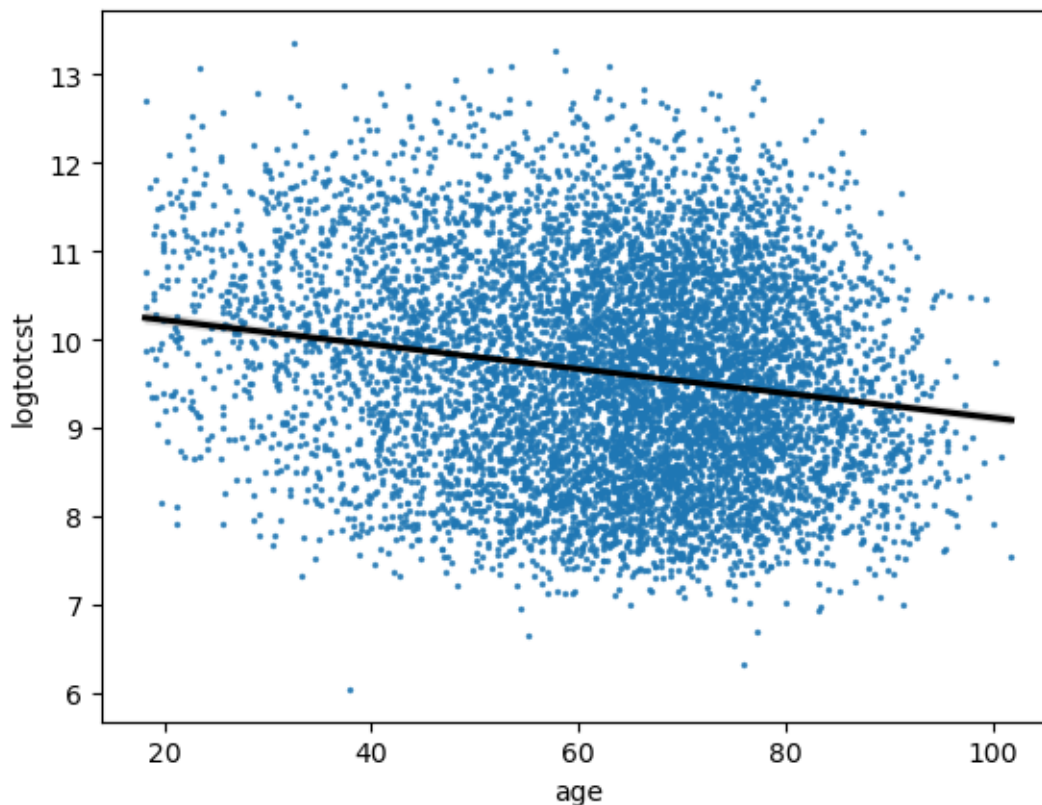
2.2.6 Løsning:

(i) Enten $y = 10.4962 - 0.0138 \cdot x + \epsilon$, eller for den estimerte responsen $\hat{y} = 10.4962 - 0.0138 \cdot x$, hvor det skal bli tydelig at y representerer `logtotcst` og x er `age`. Viktig at det er en hatt på y hvis ϵ utelates. Det skal ikke være noen hatt på x . Vi trekker -0,5 poeng dersom en hatt brukes feil.

(ii) $R^2_{adj} = 0.032$, som betyr at bare 3.2% av variansen i y er forklart (0.5P). Det er en *liten* verdi (0.5P). Merk at vi egentlig burde se på R^2 , siden det uansett bare er én kovariat, men R^2_{adj} og R^2 er uansett praktisk talt like her, så dette spiller ingen rolle.

```
[9]: sns.regplot(x=df['age'],y=df['logtotcst'],line_kws={"color": "black"},
               scatter_kws={"s": 2})
```

```
[9]: <AxesSubplot:xlabel='age', ylabel='logtotcst'>
```


2.2.7 Problem 1d) (3P)

- (i) Vi ser at for `age` er `coef` lik -0.0138 (dette er $\hat{\beta}_1$). Forklar dette tallet til en sykehusansatt som ikke har hørt om enkel lineær regresjon. Er kostnadene høyere eller lavere for eldre pasienter? Maks 2 setninger.
- (ii) Oppgi 95% konfidensintervall for $\hat{\beta}_1$. Forklar hva det betyr til din kollega som jobber på sykehuset med maks 2 setninger.
- (iii) Hva er p -verdien for $\hat{\beta}_1$? Forklar om vi kan være sikker på at alderen har linear sammenhang med `logtotcost`. Hvorfor (ikke)?

2.2.8 Løsning:

(i) $\hat{\beta}_{age} = -0.0138$ betyr at hvis en person er ett år eldre, forventes responsen `logtotcst` å synke med verdien -0.0138 (0.5P for akkurat dette resonnementet). Eldre pasienter er mindre dyre (0.5P). Merk at hvis verdien er log-transformert, endres tolkningen fra en additiv til en multiplikativ forskjell (altså en faktor). Hvis dette ikke nevnes, kan kun 0.5P gis.

(ii) Konfidensintervallet beregnes som $\hat{\beta}_{age} \pm 1.96 \cdot SE(\hat{\beta}_{age})$, der $SE(\hat{\beta}_{age}) = 0.001$ ((dette er åpenbart en avrundet verdi, men det er greit at studenten bruker den; det er også greit om de bruker 2 i stedet for 1.96). Dermed blir $KI = [-0.01576, -0.01184]$ (0.5P). Tolkning: alle verdier

mellom -0.01576 og -0.01184 er *plausible/forenlige* med dataene, så vi kan være ganske sikre på at effekten faktisk eksisterer og er negativ (0.5P).

En vanlig feil her er å skrive at den sanne verdien ligger i intervallet med 95 % sannsynlighet. Dette er feil fordi når intervallet først er beregnet, så enten ligger den sanne verdien i intervallet eller så gjør den ikke det - sannsynlighetsbegrepet gjelder ikke for denne ene, faste hendelsen.

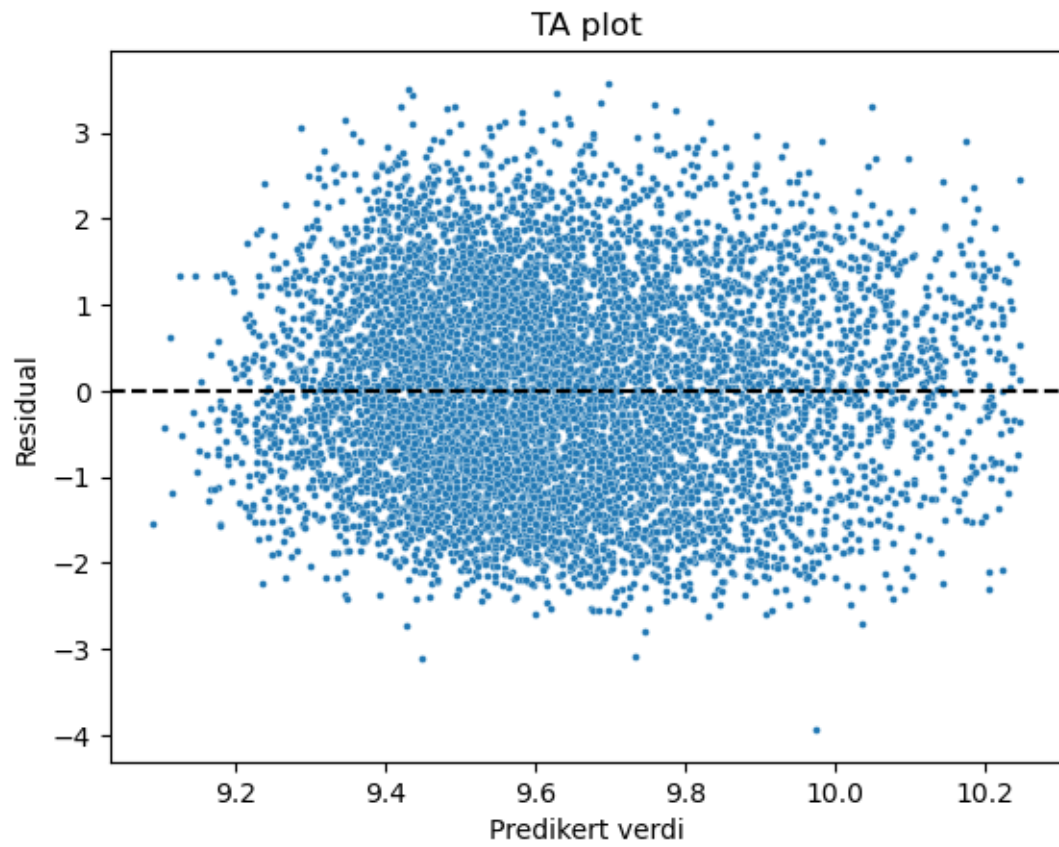
(iii) $p = 0.000$ i henhold til Python-outputen. Merk: $p=0$ er, strengt tatt, ikke mulig, så studentene bør få med seg at dette må være en liten, men ikke-null verdi. Uansett ser det ut som vi kan være veldig sikre på den lineære sammenhengen, gitt at p må være svært liten (helt sikkert $p < 0.0005$).

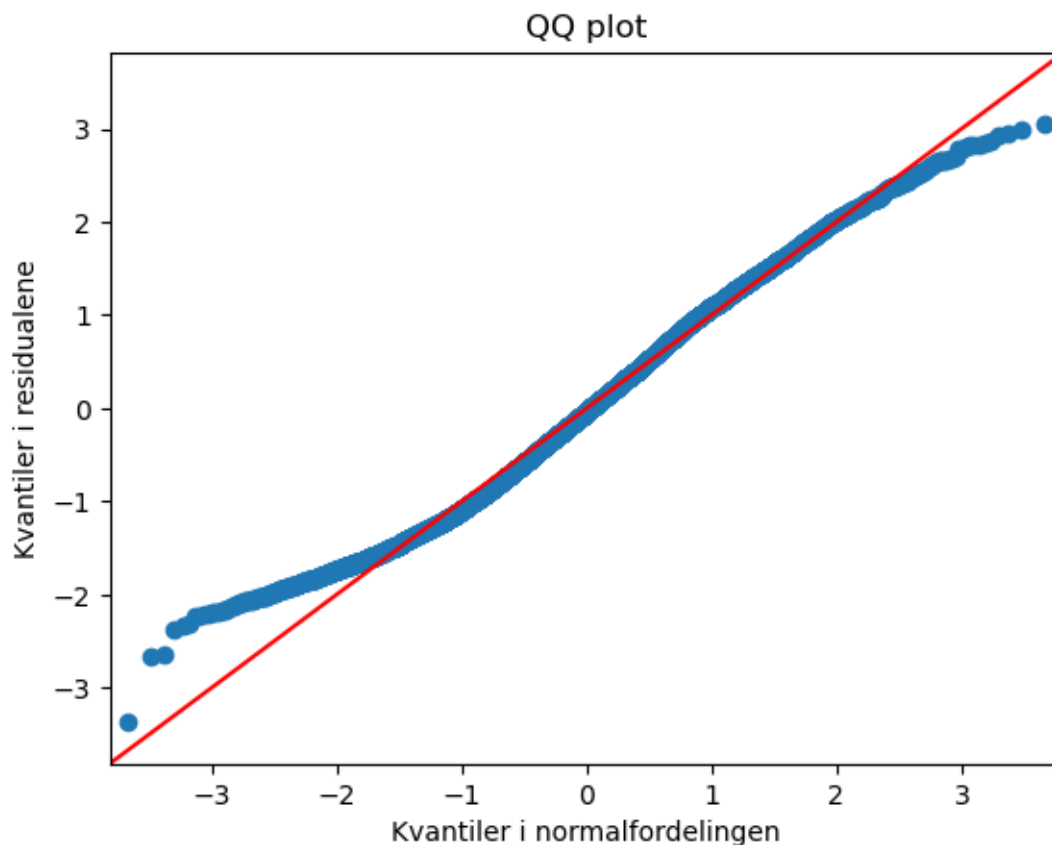
Merk: Vi trekker -0.5 poeng dersom studentene tror at $p = 0$, selv om svaret ellers er korrekt.

```
[10]: # kodechunk Steg5

# Steg 5: Evaluer om modellen passer til dataene
# Plotte predikert verdi mot residual
sns.scatterplot(x=resultat.fittedvalues, y=resultat.resid,s=8)
plt.ylabel("Residual")
plt.xlabel("Predikert verdi")
plt.axhline(y=0, color='black', linestyle='--')
plt.title("TA plot")
plt.show()

# Lage kvantil-kvantil-plott for residualene
sm.qqplot(resultat.resid,line='45',fit=True)
plt.ylabel("Kvantiler i residualene")
plt.xlabel("Kvantiler i normalfordelingen")
plt.title("QQ plot")
plt.show()
```


2.2.9 Problem 1e) (3P)

- (i) (1P) Studer plottet av predikert verdi mot residual (Tukey-Anscombe (TA) plot) og QQ-plottet. Vurderer du at modellantagelsene er oppfylt? Gi en kort begrunnelse hvor to tolker begge plottene.
- (ii) (2P) Generer de samme to plottene når vi bruker `totcst` uten log-transformasjon `formel='totcst ~ age'` i en enkel linear regresjon (kopier python koden fra steg 2-5 og se på TA- og QQ-plott). Er modellantakelsene oppfylt for denne regresjonen? Forklar.

2.2.10 Løsning:

- (i) Forutsetningene ser ut til å være oppfylt: TA-plottet viser punkter som ligger sentrert rundt 0-linjen, uten noen spesiell struktur i residualene (ingen traktform osv.). I QQ-plottet er det noen små avvik i halene, men dette er ganske vanlig og ikke problematisk. Hvis studentene er litt bekymret for dette, er det likevel greit (ingen poeng trekkes), fordi dette ikke er en eksakt vitenskap.
- (ii) 1P for koden (se nedenfor), 1P for svaret, der tolkningen skal være at modellforutsetningene er kraftig brutt, noe som vises både i TA- og QQ-plottet.

```

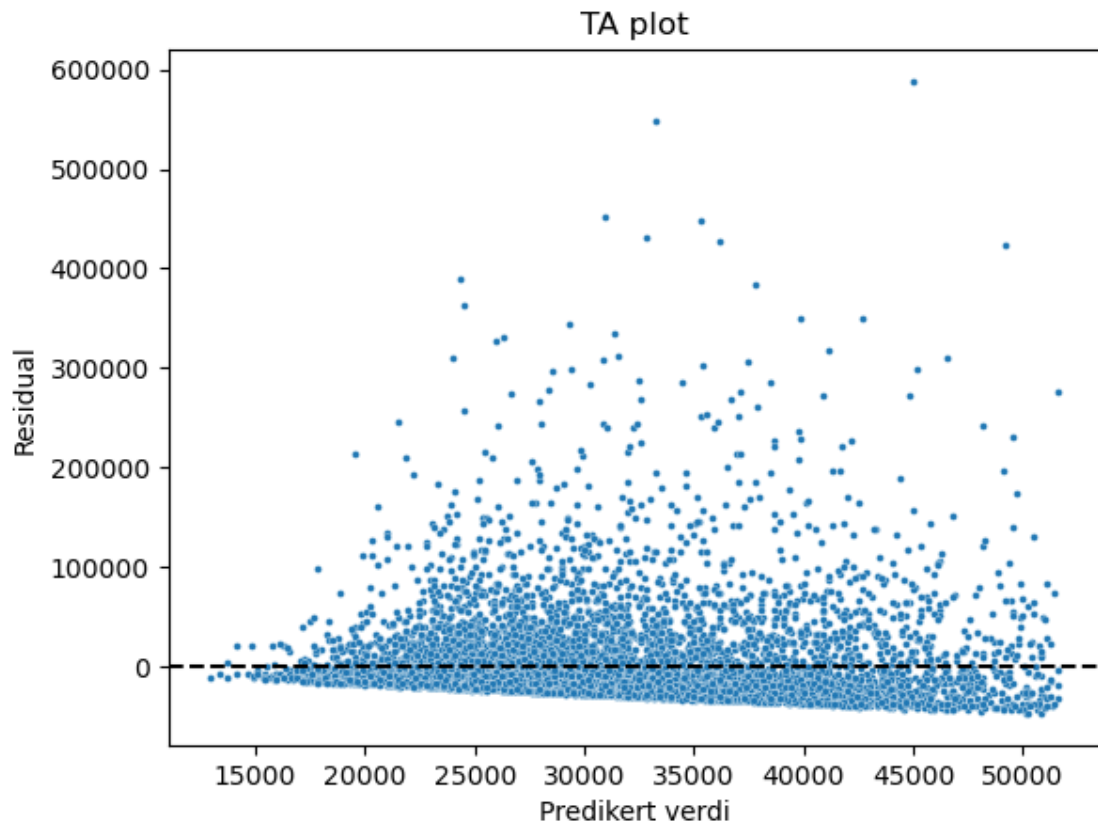
[11]: # Steg 2: spesifiser matematisk modell
formel='totcst ~ age'

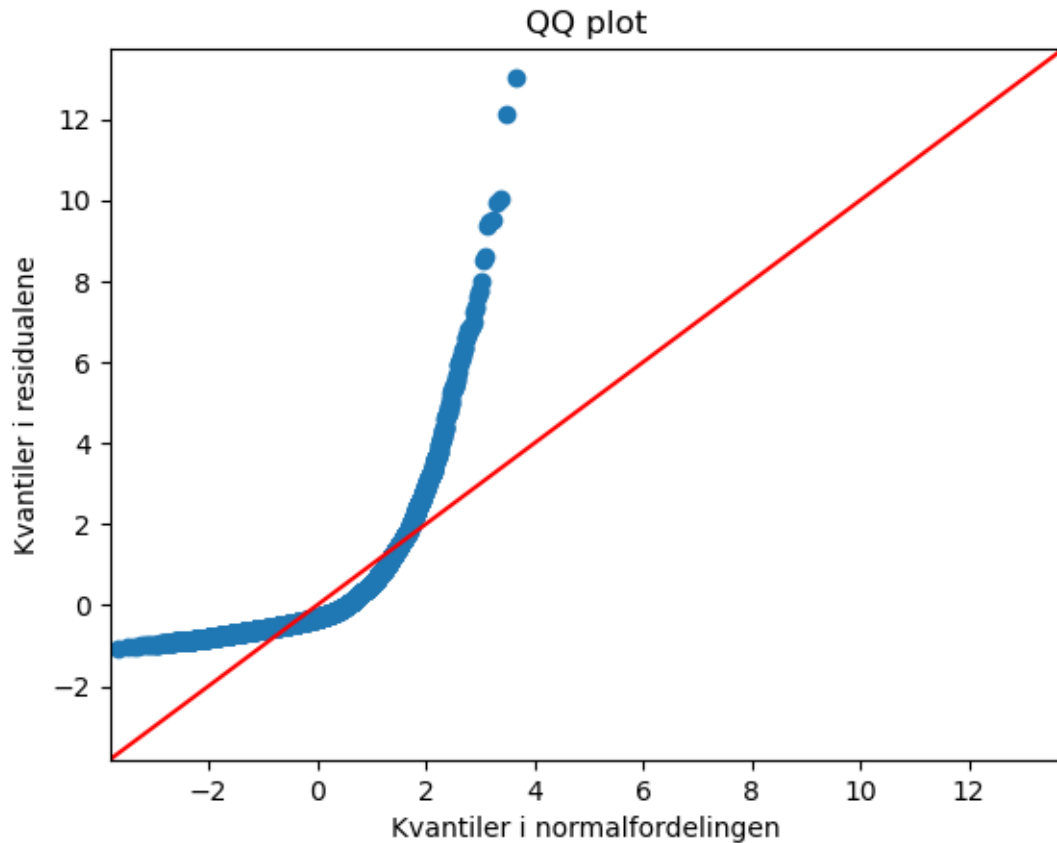
# Steg 3: Initaliser og tilpass en enkel lineær regresjonsmodell
# først initialisere
modell = smf.ols(formel,data=df)
# deretter tilpasse
resultat = modell.fit()

# Steg 5: Evaluer om modellen passer til dataene
# Plotte predikert verdi mot residual
sns.scatterplot(x=resultat.fittedvalues, y=resultat.resid,s=8)
plt.ylabel("Residual")
plt.xlabel("Predikert verdi")
plt.axhline(y=0, color='black', linestyle='--')
plt.title("TA plot")
plt.show()

# Lage kvantil-kvantil-plott for residualene
sm.qqplot(resultat.resid,line='45',fit=True)
plt.ylabel("Kvantiler i residualene")
plt.xlabel("Kvantiler i normalfordelingen")
plt.title("QQ plot")
plt.show()

```


2.3 Multippel lineær regresjon

```
[12]: # Kryssplott av logttotcst mot age, numco, meanbp og temp
# På diagonalen er glattede histogrammer (tetthetsplott) av logttotcst, age,
# numco, meanbp og temp
sns.pairplot(data=df, vars = ['logttotcst', 'age', 'numco', 'meanbp', 'temp'],
              diag_kind = 'kde',
              plot_kws=dict(alpha=0.4))
plt.show()

# Boksplott av Blodceller for hvert Kjoenn og for hver Sport
ax = sns.boxplot(x="dzgroup", y="logttotcst", data=df)
#ax.set_xticklabels(ax.get_xticklabels(), rotation=30)
plt.setp(ax.get_xticklabels(), rotation=30)

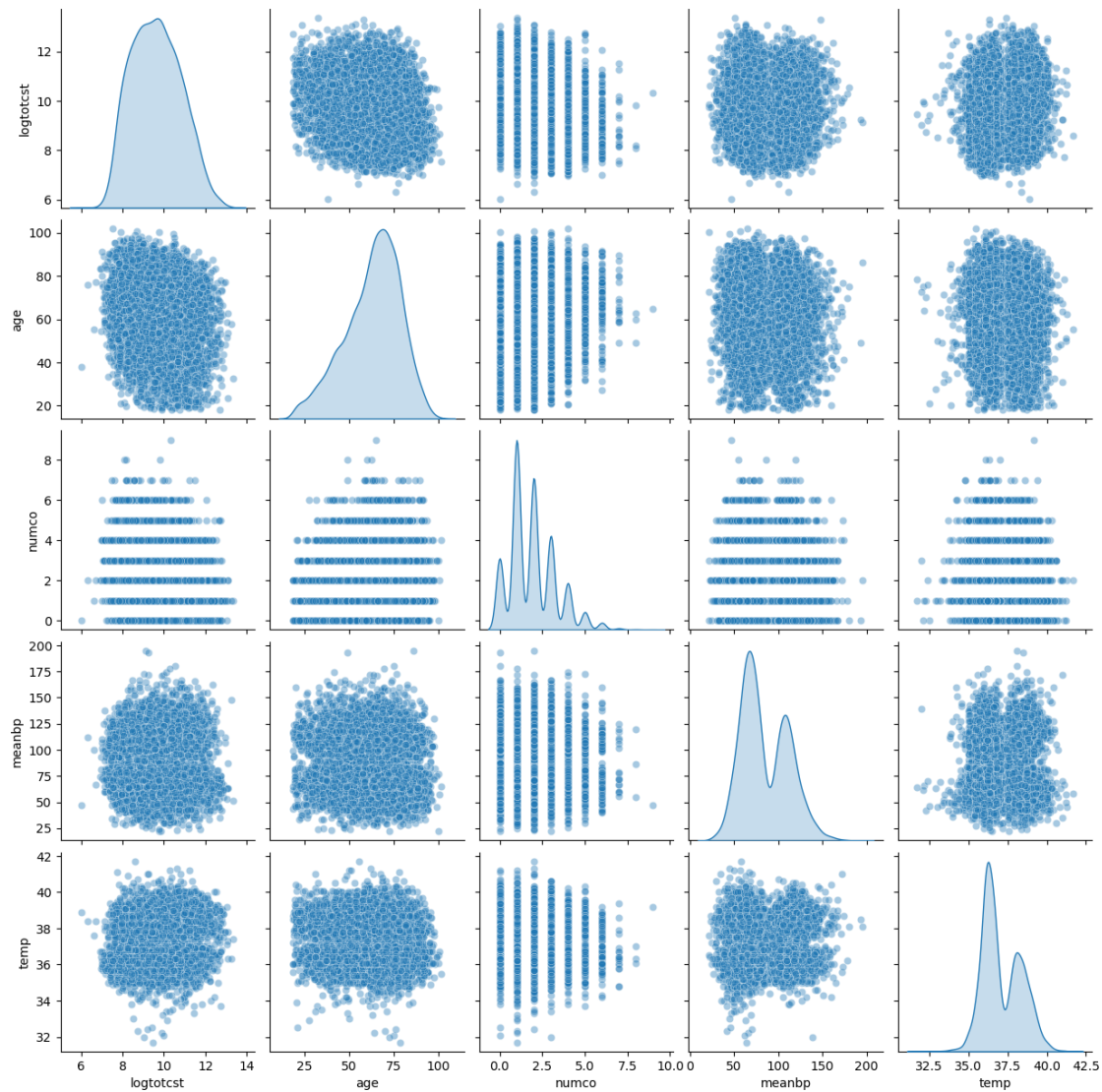
plt.show()

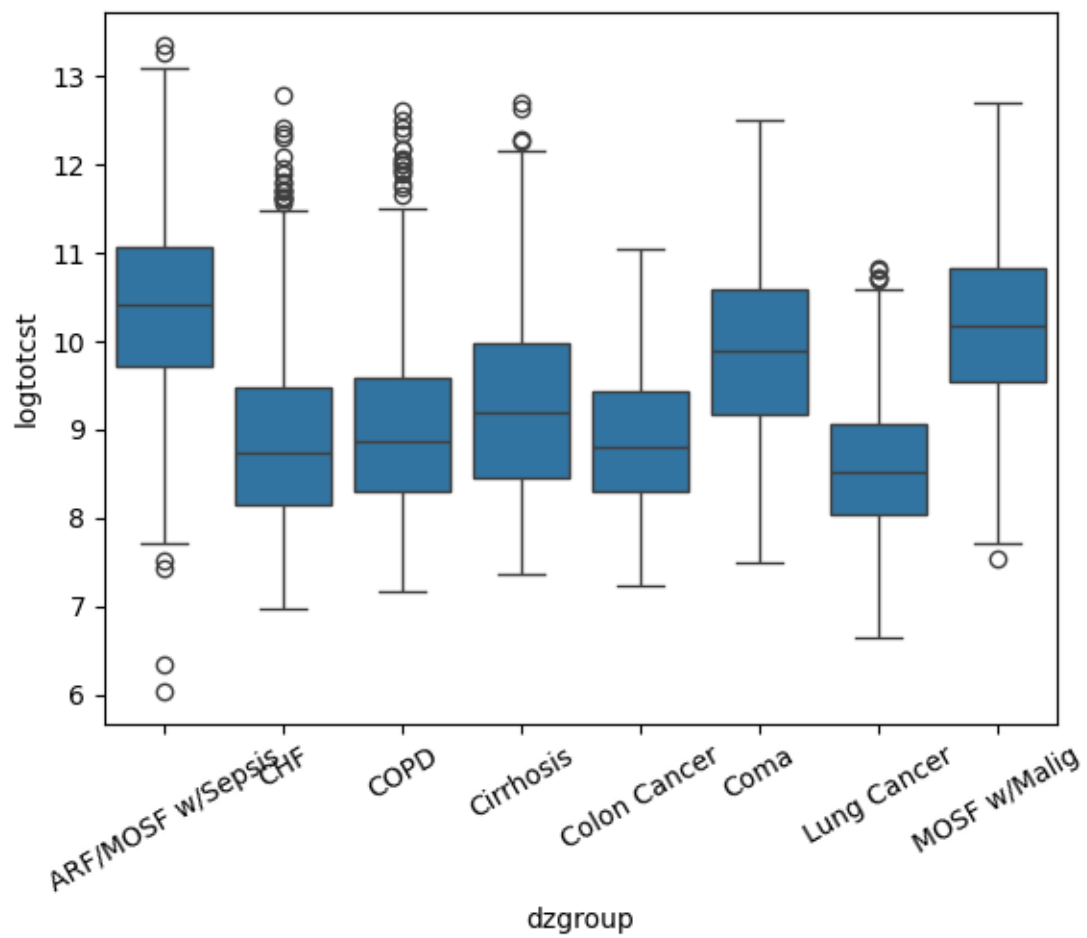
sns.pairplot(df, vars = ['logttotcst', 'age', 'numco'],
```

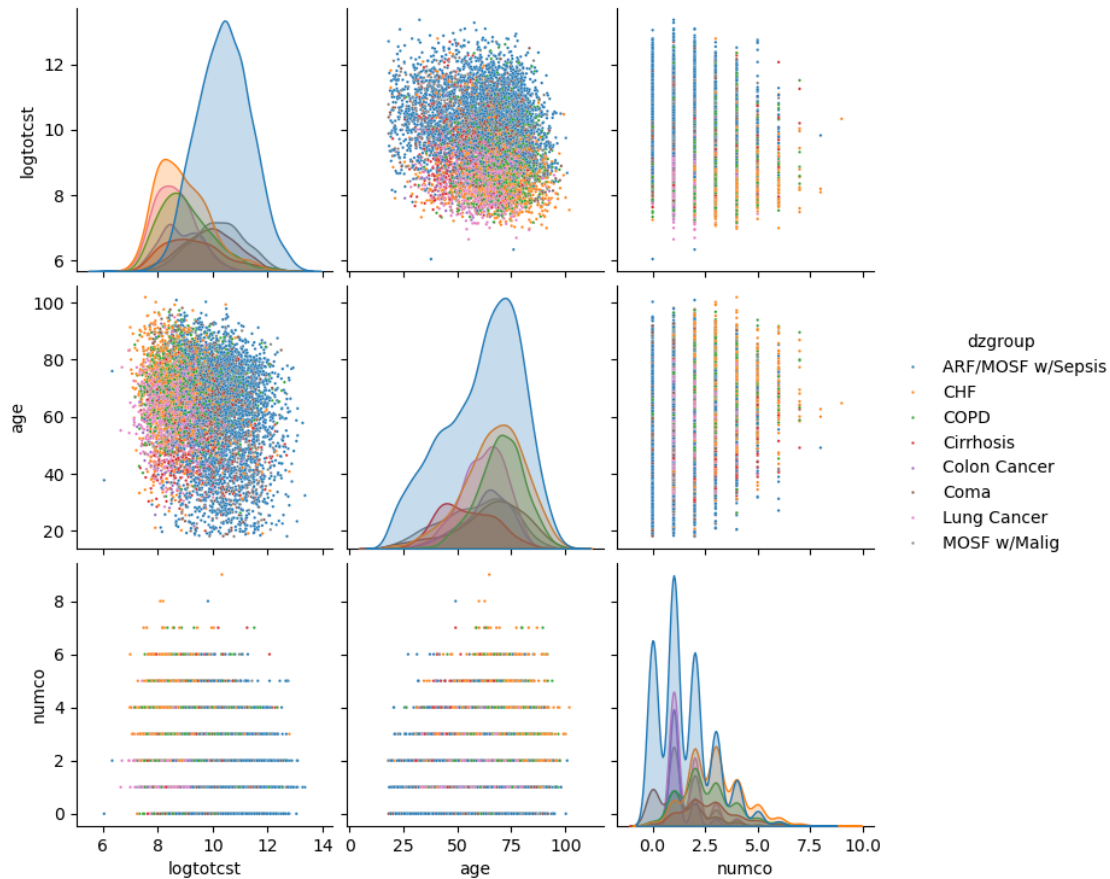
```

hue = 'dzgroup',
diag_kind = 'kde',
plot_kws={"s":3})
plt.show()

```


Vi skal nå tilpasse en multippel lineær regresjon med (igjen) `logtotcst` som respons. Vi tar med forklaringsvariablene `age`, `numco`, `meanbp`, `temp` og `dzgroup`.

2.3.1 Problem 1f) (4P)

- Utfør regresjonen på nytt med den nye modellformelen (som er gitt under) ved å kopiere inn akkurat samme kode for steg 3, 4 og 5.
- Hvor mange regresjonsparametere er estimert?
- Hvis vi sammenligner en person som er innlagt med Lung Cancer (lungekreft) med en person med COPD (lungetykdommen kols), som begge er like gamle, har samme antall comorbiditeter (`numco`), samme gjennomsnittlig blodtrykk (`meanbp`) og samme kroppstemperatur, hvilken pasient har de høyeste forventede kostnadene? Forklar.
- Hva er de predikerte kostnadene på den originale skalaen (altså `totcst`, ikke `logtotcst`!) for en pasient på 50 år med Colon Cancer, en comorbiditet (`numco`=1), `meanbp`=130 og `temp`=36.2? Regn for hånd ved å sette inn tall fra `resultat.summary()` og vis beregning..

2.3.2 Løsning:

- (1P) Se koden nedenfor. Poenget gis bare dersom koden gir nøyaktig de korrekte resultatene.

(ii) (1P) 12 (Intercept plus 11 stigningstall).

(iii) Vi ser at dummy variabelen for Lung cancer er estimert som $\hat{\beta}_{LungCancer} = -1.7661$, mens vi får $\hat{\beta}_{COPD} = -1.2107$. Det betyr at pasienter med lungekreft har en høyere negative avvikning fra referansenivået (ARF/MOSF w/Sepsis). Dermed forventes COPD-pasienter å være dyrere (0.5P for å velge riktig sykdom (COPD er dyrere) og 0.5P for korrekt resonnement).

(iv) Beregningen er $\exp(8.6679 - 1.5160 + (-0.0084) \cdot 50 + (-0.0546) \cdot 1 + (-0.0013) \cdot 130 + 0.0651 \cdot 36.2) = 7079$, selv om dette inneholder litt avrundingsfeil. Studenter som bruker modellen uten avrundning vil få omtrent 7145. Begge deler er korrekt, så lenge forklaringen gis som her. Hvis $\exp()$ glemmes, men alt annet er korrekt beskrevet og beregnet, gis 0.5 poeng. Ellers 0 poeng.

```
[20]: # Steg 2: spesifiser matematisk modell
formel='logtotcst ~ age + dzgroup + numco + meanbp + temp'

# Steg 3: Initialiser og tilpass en enkel lineær regresjonsmodell
# først initialisere
modell = smf.ols(formel,data=df)
# deretter tilpasse
resultat = modell.fit()

# Steg 4: Presenter resultater fra den tilpassede regresjonsmodellen
print(resultat.summary())
```

OLS Regression Results					
=====					
Dep. Variable:	logtotcst	R-squared:	0.394		
Model:	OLS	Adj. R-squared:	0.393		
Method:	Least Squares	F-statistic:	480.0		
Date:	Mon, 18 Aug 2025	Prob (F-statistic):	0.00		
Time:	11:16:35	Log-Likelihood:	-10930.		
No. Observations:	8142	AIC:	2.188e+04		
Df Residuals:	8130	BIC:	2.197e+04		
Df Model:	11				
Covariance Type:	nonrobust				
=====					
	coef	std err	t	P> t	[0.025
0.975]					

Intercept	8.6679	0.326	26.598	0.000	8.029
9.307					
dzgroup[T.CHF]	-1.3486	0.034	-40.221	0.000	-1.414
-1.283					
dzgroup[T.COPD]	-1.2107	0.037	-32.958	0.000	-1.283
-1.139					
dzgroup[T.Cirrhosis]	-1.0448	0.048	-21.781	0.000	-1.139
-0.951					

dzgroup[T.Colon Cancer]	-1.5160	0.047	-32.489	0.000	-1.608
-1.425					
dzgroup[T.Coma]	-0.5218	0.044	-11.874	0.000	-0.608
-0.436					
dzgroup[T.Lung Cancer]	-1.7661	0.037	-48.215	0.000	-1.838
-1.694					
dzgroup[T.MOSF w/Malig]	-0.2397	0.041	-5.834	0.000	-0.320
-0.159					
age	-0.0084	0.001	-12.127	0.000	-0.010
-0.007					
numco	-0.0546	0.009	-6.368	0.000	-0.071
-0.038					
meanbp	-0.0013	0.000	-3.233	0.001	-0.002
-0.000					
temp	0.0651	0.008	7.664	0.000	0.048
0.082					

Omnibus:	90.497	Durbin-Watson:	1.801
Prob(Omnibus):	0.000	Jarque-Bera (JB):	93.566
Skew:	0.254	Prob(JB):	4.81e-21
Kurtosis:	3.136	Cond. No.	3.62e+03

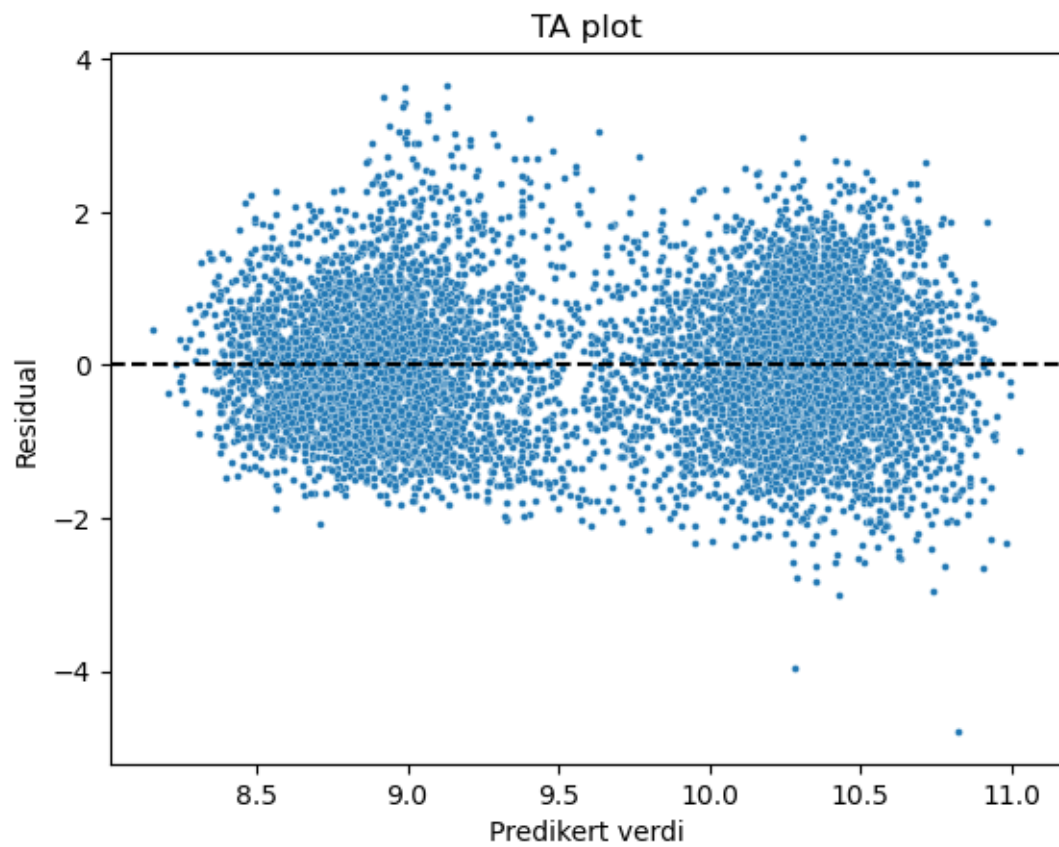
Notes:

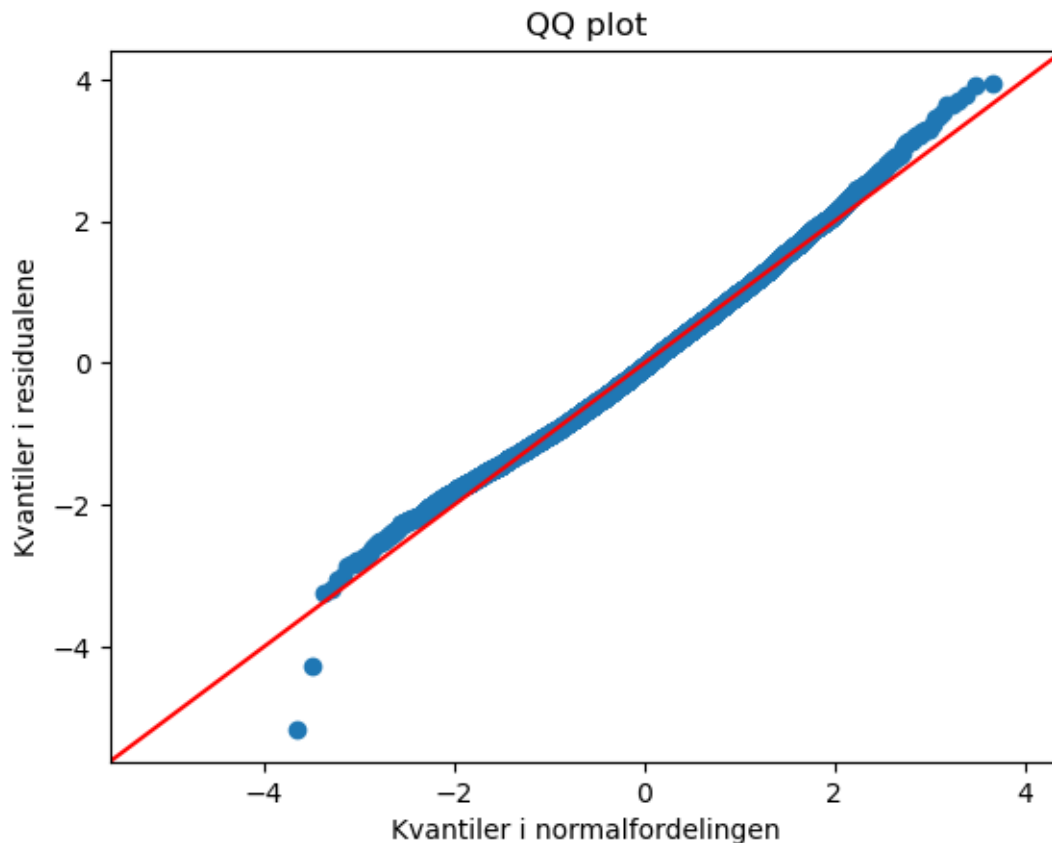
[1] Standard Errors assume that the covariance matrix of the errors is correctly specified.

[2] The condition number is large, 3.62e+03. This might indicate that there are strong multicollinearity or other numerical problems.

```
[21]: # Steg 5: Evaluer om modellen passer til dataene
# Plotte predikert verdi mot residual
sns.scatterplot(x=resultat.fittedvalues, y=resultat.resid,s=8)
plt.ylabel("Residual")
plt.xlabel("Predikert verdi")
plt.axhline(y=0, color='black', linestyle='--')
plt.title("TA plot")
plt.show()

# Lage kvantil-kvantil-plott for residualene
sm.qqplot(resultat.resid,line='45',fit=True)
plt.ylabel("Kvantiler i residualene")
plt.xlabel("Kvantiler i normalfordelingen")
plt.title("QQ plot")
plt.show()
```


2.3.3 Problem 1g) (2P)

- (i) Forklaringsvariablen `dzgroup` er kategorisk og vi har brukt en såkalt dummy-variabelkoding, der 'ARF/MOSF w/Sepsis' er referansekategorien. Er effekten av de andre sykdomgruppene på `logtotcst` forskjellig fra effekten for referansekategorien? Forklar.
- (ii) Hva er andel forklart variasjon? Sammenlign med verdien du fant i Problem 1c(ii). Var det en god idé å bruke multippel lineær regresjon, eller var enkel linear regresjon godt nok?

2.3.4 Løsning:

- (i) Ja (0.5P), alle sykdommer har en negativ avvikning fra referansekategorien, og alle p-verdier er små ($p = 0.000$ med avrunding fra Python, noe som i alle fall betyr at $p < 0.0005$ (0.5P for resonnerementet med p-verdien, ellers kan ikke dette halve poenget gis).
- (ii) Vi får R^2 og $R^2_{adj} = 0.39$ (0.5P for rapportering av noen av dem). Det er *mye* bedre enn for enkel regresjon, og dermed var enkel regresjon ikke god nok (0.5P). Alternativt kan man si at multiple lineær regresjon er mye bedre.

3 Oppgave 2: Klassifikasjon (14 poeng)

3.1 Del 1: Logistisk regresjon

```
[13]: # Vi begynner igjen med å importere pakker og funksjoner vi trenger i oppgaven

import pandas as pd
import numpy as np
import random

from sklearn.feature_extraction.text import CountVectorizer
from sklearn.linear_model import LogisticRegression
from sklearn.metrics import accuracy_score

from sklearn.model_selection import train_test_split, cross_val_score

# plotting
import matplotlib.pyplot as plt
```

3.2 Spamfilter datasett

```
[14]: # Lese inn datasettet ved funksjon fra pandas (df=data frame - vanlig navn å
      ↪gi et datasett)
df = pd.read_csv('https://www.math.ntnu.no/emner/IST100x/ISTx1003/h2021/
      ↪SMSSpamCollection.txt', delimiter='\t', header=None)

# Gi nye navner til den første kolonnen (slik at den heter 'y') og den andre
      ↪kolonnen (som skal hete 'text').
# y er den binære responsen som koder y=1 for "spam" og y = 0 for "ham" (=ikke
      ↪spam)
# Kolonnen 'text' inneholder SMS teksten

df = df.rename(columns={0: 'y', 1: 'text'})

# Vi bytter at spam er 1 og ham er 0
df['y'] = df['y'].map({'spam': 1, 'ham': 0}).astype(int)

print(df)
```

	y	text
0	0	Go until jurong point, crazy.. Available only ...
1	0	Ok lar... Joking wif u oni...
2	1	Free entry in 2 a wkly comp to win FA Cup fina...
3	0	U dun say so early hor... U c already then say...
4	0	Nah I don't think he goes to usf, he lives aro...
...	..	...

```

5567 1 This is the 2nd time we have tried 2 contact u...
5568 0 Will ü b going to esplanade fr home?
5569 0 Pity, * was in mood for that. So...any other s...
5570 0 The guy did some bitching but I acted like i'd...
5571 0 Rofl. Its true to its name

```

[5572 rows x 2 columns]

3.2.1 Problem 2a) (2P)

- (i) Hvor mange av SMS meldingene er spam og hvor mange er ham? Tips: Bruk en funksjon du har sett i oppgave 1 som heter `value_counts()`.
- (ii) Lag et histogram for responsen `y` ved bruk av `plt.hist()` funksjonen.

3.2.2 Løsning:

- (i) Se kode nede (0.5P for koden). Vi finner 747 spam and 4825 ham (0.5P for riktig svar; dette 0.5P er ikke gitt dersom spam/ham er rotet opp, eller hvis verdiene er feil.
- (ii) 1P for riktig kode og histogram.

```

[1]: # Code for (i) and (ii)
print(df["y"].value_counts())
plt.hist(df['y'],histtype='bar',rwidth=0.9)

```

```

-----
NameError                                Traceback (most recent call last)
Cell In[1], line 2
      1 # Code for (i) and (ii)
----> 2 print(df["y"].value_counts())
      3 plt.hist(df['y'],histtype='bar',rwidth=0.9)

NameError: name 'df' is not defined

```

3.2.3 Trening, validerings og testsett

```

[16]: # Først del dataene i trenings og testsett (70-30%)
X_train_raw, X_test_raw, y_train, y_test = \
    train_test_split(df['text'],df['y'],test_size=0.3,random_state=10)

# Og så del testsettet igjen i et test- og et valideringssett slik at begge
    inneholder 15% (50% av de 30%)
X_test_raw, X_val_raw, y_test, y_val = \
    train_test_split(X_test_raw,y_test,test_size=0.5,random_state=10)

```

3.3 Logistisk regresjon

3.3.1 Problem 2b) (1P)

I dette eksempelet har vi en datasett med 'text' som mulige forklaringsvariable. Er dette et problem? Forklar med maks 2 setninger.

3.3.2 Løsning:

Her bør studentene forstå at 'text' ikke kan brukes som en kovariat. Problemet er at hver SMS inneholder en unik tekst, så det er umulig å tilpasse en modell. Lignende forklaringer godtas.

```
[17]: # Vektorisering av SMS tekstene
vect = CountVectorizer()
vect.fit(X_train_raw)
x_train = vect.transform(X_train_raw)
x_test = vect.transform(X_test_raw)
x_val = vect.transform(X_val_raw)

[18]: # Hva betyr dette? x_train, x_test og x_val er nå komprimerte matriser,
# hvor hver rad er en SMS og hver kolonne er et ord som finnes i de ulike SMS-
# meldingene.

# Dette er komprimerte matriser, og derfor er det litt vanskelig å se på dem.
# Men vi kan prøve å se litt på en dekomprimert versjon av x_train her:
# (Obs! Men vi skal fortsette med de komprimerte versjonene x_train, x_test,
# x_val etterpå)
type(x_train)
print(pd.DataFrame(x_train.toarray()))
```

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	...	7176	\
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	...	0	
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	...	0	
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	...	0	
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	...	0	
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	...	0	
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
3895	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	...	0	
3896	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	...	0	
3897	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	...	0	
3898	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	...	0	
3899	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	...	0	
	7177	7178	7179	7180	7181	7182	7183	7184	7185				
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0				

4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
3895	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3896	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3897	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3898	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3899	0	0	0	0	0	0	0	0	0

[3900 rows x 7186 columns]

3.3.3 Problem 2c) (1P)

Hvor mange SMS-meldinger er det i treningsdatasettet? Hvor mange forskjellige ord finnes i disse meldingene?

3.3.4 Løsning:

3900 SMS-meldinger (0,5P) og 7186 ulike ord (0,5P). Ingen poeng gis dersom tallene blandes eller er feil.

```
[20]: # Tilpass en logistisk regression med treningsdata:
```

```
lr = LogisticRegression(penalty='l2')
lr.fit(x_train,y_train)
```

```
[20]: LogisticRegression()
```

```
[21]: ## Og nå kan vi regne ut feilrate på treningssettet:
```

```
lrscore = lr.score(x_train,y_train)
print('Logistic regression feilrate: ',round(1-lrscore,5))
```

Logistic regression feilrate: 0.00231

3.3.5 Problem 2d) (2P)

- Hvor stor er andelen av SMS-meldingene som er riktig klassifisert i treningssettet?
- Er feilraten i valideringssettet større eller mindre enn i treningssettet, og hvorfor? For å finne dette ut, kopier koden hvor vi har regnet ut feilrate på treningssettet, og erstatt trenings- med valideringssettet. Viktig: Bruk modellen som du har tilpasset til treningssettet!

3.3.6 Løsning:

(i) Feilraten er 0.00231 (avrundet), dermed er andelen korrekt klassifiserte meldinger $1 - 0.00231 = 0.99769$ (1P kun for korrekt svar, ellers 0P).

(ii) Se koden nedenfor, der valideringsdatasettet brukes til å predikere med modellen som ble tilpasset treningsdataene (0.5P, 0P hvis feil modell eller datasett brukes). Feilraten er nå betydelig

høyere enn for treningssettet fordi modellen er (for godt) tilpasset (eller overtilpasset) treningsdataene (0.5P for resonnementet om at treningsdataene brukes til å trene modellen, og at feilraten derfor forventes å være lavere enn for et nytt datasett).

```
[22]: ### 2d) (ii) Error rate for the validation set

lr_score = lr.score(x_val,y_val)
print('Logistic regression feilrate: ',round(1-lr_score,5))
```

Logistic regression feilrate: 0.02153

3.3.7 Problem 2e) (3P)

- (i) Bruk igjen modellen over som du har tilpasset til treningsdatasettet, men bruk alle cutoff-verdier 0.1, 0.2, ... 0.9 for å klassifisere observasjonene i valideringssettet (se og kjør kode under). Hvilken cutoff fungerer best og hva er den tilsvarende feilraten på valideringssettet?
- (ii) Nå kan du bruke den beste cutoff-verdien og regne ut feilraten på testsettet. Tilpass koden.
- (iii) Hvorfor er det ikke rart at testsettet gir en litt høyere feilrate enn på både trenings og valideringssettet? Maks 2 setninger.

3.3.8 Løsning:

- (i) Korrekt svar: cutoff = 0.2 (0.5P), feilrate 0.01675 (0.5P). Bare å kjøre koden gir ikke noen poeng.
- (ii) 0.5P for koden under (2e (ii)). Feilrate i testsettet: 0.02392 (0.5P).
- (iii) Treningssettet brukes til å justere modellen, og valideringssettet brukes til å velge cutoff, så begge datasettene er allerede brukt, og modellen er "optimalisert" for dem. Vi gir 0.5 poeng for korrekt resonnement for treningssettet, og 0.5 poeng for resonnementet angående valideringssettet.

```
[23]: # For å få sannsynlighet P(y=1) for at en SMS var spam
val_prob = lr.predict_proba(X=x_val)[:,[1]]

# Og nå klassifiser med forskjellige cutoff verdier mellom 0.1 og 0.9:
for x in np.arange(0.1, 1.0, 0.1):
    cutoff = x
    # Prediker spam eller ham avhengig av P(y=1)
    y_valpred = np.where(val_prob > cutoff, 1, 0)

    # Finn andel korrekte klassifikasjoner
    print("cutoff:", round(x,1), "Accuracy:",
    ↪round(accuracy_score(y_true=y_val, y_pred=y_valpred),5),
        "Feilrate:", round(1-accuracy_score(y_true=y_val, y_pred=y_valpred),5))
```

```
cutoff: 0.1 Accuracy: 0.97727 Feilrate: 0.02273
cutoff: 0.2 Accuracy: 0.98325 Feilrate: 0.01675
cutoff: 0.3 Accuracy: 0.98206 Feilrate: 0.01794
cutoff: 0.4 Accuracy: 0.97727 Feilrate: 0.02273
cutoff: 0.5 Accuracy: 0.97847 Feilrate: 0.02153
```

```
cutoff: 0.6 Accuracy: 0.97727 Feilrate: 0.02273
cutoff: 0.7 Accuracy: 0.97727 Feilrate: 0.02273
cutoff: 0.8 Accuracy: 0.9701 Feilrate: 0.0299
cutoff: 0.9 Accuracy: 0.96053 Feilrate: 0.03947
```

```
[24]: # 2e) (ii)
cutoff = 0.2

test_prob = lr.predict_proba(X=x_test)[:,[1]]

# Prediker sannsynlighet for spam for testsett
y_testpred = np.where(test_prob > cutoff, 1, 0)

# Finn andel korrekte klassifikasjoner
print("Feilrate:", round(1-accuracy_score(y_true=y_test, y_pred=y_testpred),5))
```

```
Feilrate: 0.02392
```

3.4 Del 2: k -nærmeste-nabo-klassifikasjon (KNN)

```
[25]: # Vi begynner igjen med å importere pakker og funksjoner vi trenger i oppgaven

import numpy as np
import pandas as pd

# plotting
import matplotlib.pyplot as plt
import seaborn as sns

# Trening og testsett, evaluering av klassifikasjonsmetoder
from sklearn.model_selection import train_test_split
from sklearn.neighbors import KNeighborsClassifier
from sklearn.metrics import confusion_matrix
```

3.5 Caravan datasettet

```
[26]: df = pd.read_csv('https://www.math.ntnu.no/emner/IST100x/ISTx1003/h2021/Caravan.
    ↪csv', delimiter=',')

df.shape
df.describe
```

```
[26]: <bound method NDFrame.describe of          MOSTYPE  MAANTHUI  MGEMOMV  MGEMLEEF
MOSHOOFD  MGODRK  MGODPR  \
0      0.680848 -0.272557  0.406662 -1.216859  0.779338 -0.694251  0.217425
1      0.992212 -0.272557 -0.859426 -1.216859  0.779338  0.302526 -0.365379
2      0.992212 -0.272557 -0.859426 -1.216859  0.779338 -0.694251 -0.365379
```

3	-1.187335	-0.272557	0.406662	0.010754	-0.970896	1.299302	-0.948183
4	1.225735	-0.272557	1.672750	-1.216859	1.479432	0.302526	-0.365379
...	...	...	...	...	...	...	...
5817	0.914371	-0.272557	-2.125514	-1.216859	0.779338	-0.694251	0.800229
5818	0.836530	-0.272557	1.672750	1.238367	0.779338	0.302526	-0.365379
5819	0.680848	-0.272557	0.406662	1.238367	0.779338	-0.694251	0.800229
5820	0.758689	-0.272557	0.406662	-1.216859	0.779338	-0.694251	1.383033
5821	0.680848	-0.272557	0.406662	0.010754	0.779338	-0.694251	0.800229

	MGODOV	MGODGE	MRELGE	...	APERSONG	AGEZONG	AWAOREG	\
0	-0.068705	-0.161802	0.427633	...	-0.073159	-0.081048	-0.059915	
1	-0.068705	0.464119	-0.096069	...	-0.073159	-0.081048	-0.059915	
2	0.914094	0.464119	-1.667175	...	-0.073159	-0.081048	-0.059915	
3	0.914094	0.464119	-0.619771	...	-0.073159	-0.081048	-0.059915	
4	-0.068705	0.464119	0.427633	...	-0.073159	-0.081048	-0.059915	
...	...	...	...	...	...	...	...	
5817	-0.068705	-0.787723	-2.714580	...	-0.073159	-0.081048	-0.059915	
5818	-0.068705	0.464119	-0.096069	...	-0.073159	-0.081048	-0.059915	
5819	-1.051503	-0.161802	-0.619771	...	-0.073159	-0.081048	-0.059915	
5820	-1.051503	-0.787723	0.427633	...	-0.073159	-0.081048	-0.059915	
5821	-0.068705	-0.787723	0.427633	...	-0.073159	-0.081048	-0.059915	

	ABRAND	AZEILPL	APLEZIER	AFIETS	AINBOED	ABYSTAND	Purchase
0	0.764905	-0.022704	-0.073644	-0.150608	-0.08734	-0.118806	No
1	0.764905	-0.022704	-0.073644	-0.150608	-0.08734	-0.118806	No
2	0.764905	-0.022704	-0.073644	-0.150608	-0.08734	-0.118806	No
3	0.764905	-0.022704	-0.073644	-0.150608	-0.08734	-0.118806	No
4	0.764905	-0.022704	-0.073644	-0.150608	-0.08734	-0.118806	No
...	...	...	...	...	...	...	...
5817	0.764905	-0.022704	-0.073644	-0.150608	-0.08734	-0.118806	No
5818	0.764905	-0.022704	-0.073644	-0.150608	-0.08734	-0.118806	No
5819	0.764905	-0.022704	-0.073644	-0.150608	-0.08734	-0.118806	Yes
5820	-1.014271	-0.022704	-0.073644	-0.150608	-0.08734	-0.118806	No
5821	-1.014271	-0.022704	-0.073644	-0.150608	-0.08734	-0.118806	No

[5822 rows x 86 columns]>

```
[27]: # Vi erstatter Yes/No variabelen med 1/0
df['Purchase'] = df['Purchase'].map({'Yes': 1, 'No': 0}).astype(int)

# Se på antall kjøpere i datasettet.
# Vi ser at bare en liten andel av mulige kunder faktisk kjøper en forsikring:
print(df['Purchase'].value_counts())
```

```
Purchase
0      5474
```

```
1      348
Name: count, dtype: int64
```

3.5.1 Problem 2f) (1P)

Hva er *andelen* av kunder som faktisk kjøper en forsikring?

3.5.2 Løsning:

Andel kunder som kjøper en forsikring er $348/(5822) = 0.05977327$ (Bare riktige/feil svar er mulig, 0 poeng for alt som er feil i utregningen).

```
[28]: # Del dataene i et trenings- og et valideringssett (60-40%)
df_tren, df_val = train_test_split(df, test_size = 0.4, random_state=1, stratify=df['Purchase'])

X_tren = df_tren.drop('Purchase', axis=1)
X_val = df_val.drop('Purchase', axis=1)

[29]: # Start med k=1
k=1
knn = KNeighborsClassifier(n_neighbors=k, p=2)
knn.fit(X_tren, df_tren['Purchase'])

# Feilrate på testsettet:
1-knn.score(X_val, df_val['Purchase'])

# Forvirringsmatrise:
pd.DataFrame(
    confusion_matrix(y_true=df_val['Purchase'], y_pred=knn.predict(X_val)),
    index=['true:no', 'true:yes'],
    columns=['pred:no', 'pred:yes']
)
```

```
[29]:          pred:no  pred:yes
true:no         2087         103
true:yes         121          18
```

```
[30]: # Se på antall kjøpere og ikke-kjøpere i valideringssettet:

print(df_val["Purchase"].value_counts())
```

```
Purchase
0      2190
1       139
Name: count, dtype: int64
```

3.5.3 Problem 2g) (2P)

- (i) Vi antar at alle potensielle kunder som predikeres at de skal kjøpe en forsikring i valideringssettet (**pred:yes**) blir kontaktet fra en selger. Hva er nå andelen av kunder som ble kontaktet som faktisk kjøper en forsikring? Se på forvirringsmatrisen over, hvor vi har brukt $k = 1$, og vis din beregning.
- (ii) Sammenlign andelen fra (i) med andelen kjøpere i valideringssettet. Har suksessraten blitt bedre, sammenlignet med et tilfeldig utvalg av kunder fra valideringssettet? Kommentér.

3.5.4 Løsning:

(i) Riktig beregning er $18/(18 + 103) = 0.149$. Ingen delpoeng mulig.

(ii) Andelen kjøpere i valideringssettet er $139/(139 + 2190) = 0.0597$ (0.5P), og ved å bruke modellen vår får vi dermed betydelig høyere suksessrate blant alle telefonsamtalene som gjennomføres (0.5 poeng for forståelsen av at suksessraten er høyere takket være modellen).

```
[31]: knaboer = np.arange(1,12,step=2)
      val_feilrate = np.empty(len(knaboer))

      for i,k in enumerate(knaboer):

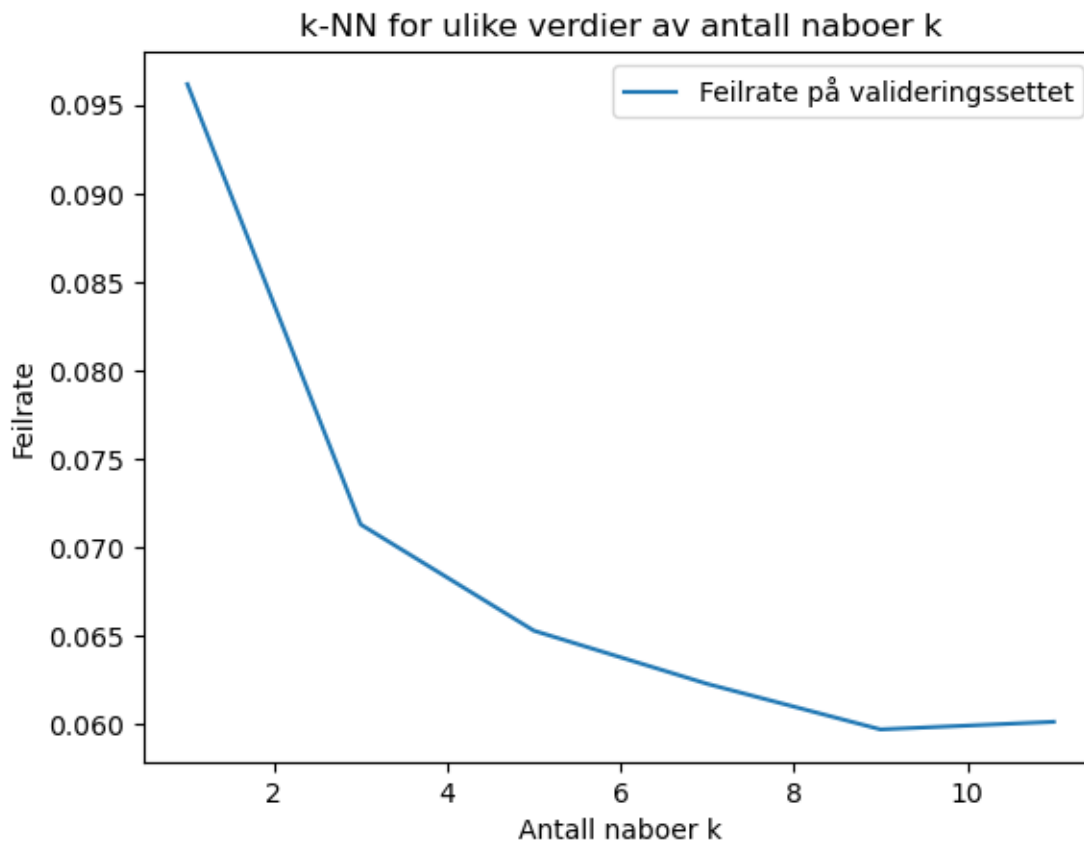
          #Initialiser kNN med k neighbors
          knn = KNeighborsClassifier(n_neighbors=k,p=2) # p=2 gir euklidisk avstand

          # Tilpass modellen med treningssettet
          knn.fit(X_tren, df_tren['Purchase'])

          # Beregn feilrate på valideringssett
          # Score er accuracy= "andel korrekt"
          val_feilrate[i] = 1-knn.score(X_val, df_val['Purchase'])

          # Lage plott
          plt.title('k-NN for ulike verdier av antall naboer k')
          plt.plot(knaboer, val_feilrate, label='Feilrate på valideringssettet')
          plt.legend()
          plt.xlabel('Antall naboer k')
          plt.ylabel('Feilrate')
          plt.show()

      valres=np.vstack((knaboer, val_feilrate))
      print("Valideringsfeilrate:")
      print(valres.T)
```


Valideringsfeilrate:

```
[[ 1.      0.09617862]
 [ 3.      0.07127523]
 [ 5.      0.06526406]
 [ 7.      0.06225848]
 [ 9.      0.05968227]
 [11.      0.06011164]]
```

3.5.5 Problem 2h) (2P)

- (i) Velg k med den minste feilraten og beregn forvirringsmatrise for valideringssettet (bruke samme code some for $k = 1$ oppover).
- (ii) Er det lurt å bruke denne k -verdien? Hvorfor (ikke)?

3.5.6 Løsning:

(i) Den laveste feilraten finner vi for $k = 9$ (0.5P), forvirringsmatrisen finnes nede (0.5P) (ingen poeng er gitt for beregningen av feilraten, fordi vi eksplisitt spør om forvirringsmatrisen).

(ii) Nei, det er ikke så smart å bruke denne verdien, fordi nesten alle blir forutsagt å være ikke-kjøpere (så feilraten er i praksis den samme som andelen kjøpere; 0.5 poeng). I tillegg, til tross for

en suksessrate på 50 % blant de kontaktede kundene (2 av 4 av de som er forutsagt som «ja»), vil vi bare nå 2 potensielle kjøpere (0.5 poeng).

```
[32]: # 2h (ii) Best: k=9
k=9
knn = KNeighborsClassifier(n_neighbors=k,p=2)
knn.fit(X_tren, df_tren['Purchase'])

# Feilrate på testsettet:
round(1-knn.score(X_val, df_val['Purchase']),4)
```

```
[32]: 0.0597
```

```
[33]: # 2h (ii) Forvirringsmatrise:
pd.DataFrame(
    confusion_matrix(y_true=df_val['Purchase'], y_pred=knn.predict(X_val)),
    index=['true:no', 'true:yes'],
    columns=['pred:no', 'pred:yes']
)
```

```
[33]:      pred:no  pred:yes
true:no    2188         2
true:yes    137         2
```

3.6 Oppgave 3: Klyngeanalyse (10 poeng)

```
[34]: # importere pakker og funksjoner vi trenger i oppgave 3
import numpy as np

import pandas as pd

import matplotlib.pyplot as plt

from sklearn.cluster import KMeans # k-gjennomsnitt klyngeanalyse

from scipy.cluster.hierarchy import dendrogram, linkage

from matplotlib.offsetbox import OffsetImage, AnnotationBbox
```

3.7 Les inn datasettet

```
[35]: ## Les inn datasettet og se på de første 5 eksempler

images = pd.read_csv('https://www.math.ntnu.no/emner/IST100x/ISTx1003/h2021/
↳images.csv', sep = ",", index_col = 0)

images.head()
```



```
[35]:
```

	V1	V2	V3	V4	V5	V6	V7	V8	V9	V10	...	V775	V776	V777	V778	V779	\
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	...	0	0	0	0	0	
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	...	0	0	0	0	0	
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	...	0	0	0	0	0	
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	...	0	0	0	0	0	
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	...	0	0	0	0	0	

	V780	V781	V782	V783	V784
1	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0
5	0	0	0	0	0

[5 rows x 784 columns]

```
[36]: ## Standardisering av pikselne
```

```
images = images/255
```

```
[37]: # hvilken type er bildet vårt
print("Bildet har type", type(images))
```

```
# bildet er en numpytabell. Hva er formatet?
print("Formatet til tabellen er", images.shape)
```

```
#Average colour in image 50
print("Gjennomsnittsfarge i bilde er", images.iloc[49].mean())
```

```
print('Dataformatet til en piksel er', type(images.iloc[1,1]))
```

Bildet har type <class 'pandas.core.frame.DataFrame'>

Formatet til tabellen er (6000, 784)

Gjennomsnittsfarge i bilde er 0.16487595038015207

Dataformatet til en piksel er <class 'numpy.float64'>

```
[38]: features = np.array(images)
features = features.reshape(features.shape[0], 28,28)
```

```
fig = plt.figure(figsize=(10,10))
```

```
for i in range(10):
    fig.add_subplot(1, 10, i+1)

    plt.imshow(features[i], cmap = 'gray')
```

```
plt.xticks([])
```

```
plt.yticks([])
plt.tight_layout()
```


3.7.1 Problem 3a) (2P)

- (i) Hvor mange bilder har vi i datasettet?
- (ii) Hvilket siffer ligner det 50. bildet i datasettet vårt på? Lag et plott som viser dette sifferet. (Husk at Python begynner nummereringen med 0, og derfor refereres det 50. bildet til [49])

3.7.2 Løsning:

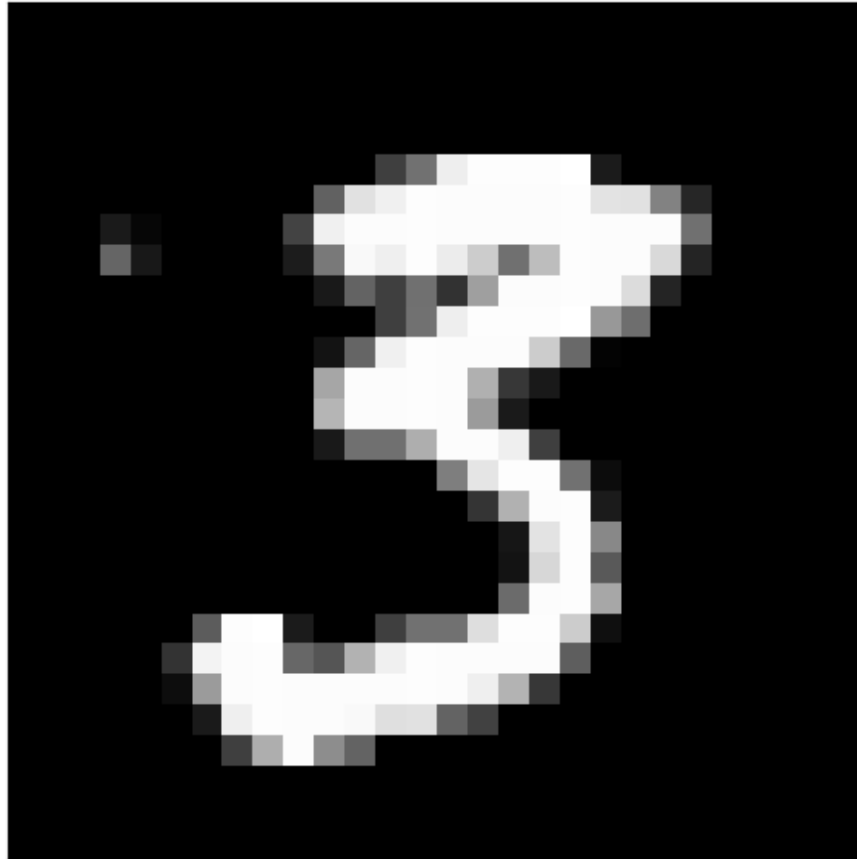
(i) 60000 (1P)

(ii) Se kode nede. Bildet ligner tall “3” (1P; vi trekker -0.5 hvis bild nummer 51, er valgt, som tilsvarer `features[50]`; in alle andre tilfeller er det 0P).

```
[39]: ## 3a (ii)

plt.imshow(features[49], cmap = 'gray')

plt.xticks([])
plt.yticks([])
plt.tight_layout()
```


3.8 Klyngeanalyse med K -gjennomsnitt

```
[40]: # kodechunk kmeans

# Steg 1: Antall klynger
antall_klynger = 10

# Steg 2: Initaliser k-means algoritmen
kmeans = KMeans(n_clusters = antall_klynger, random_state = 1)

# Steg 3: Tilpass modellen
kmeans.fit(images)

# sentroidene (a)
sentroider = kmeans.cluster_centers_
```

3.8.1 Problem 3b) (3P)

- (i) Tegn sentroidene av de 10 klyngene fra K -gjennomsnitt modellen. Tilpass koden oppover (ovenfor problem 3a).
- (ii) Synes du at grupperingen i klynger er relevant og nyttig? Forklar. Maks 3 setninger.
- (iii) Vi har valgt $K = 10$ for dette eksempelet fordi vi hadde håpet å finne klynger som representerer de 10 sifferene 0-9. Men generelt er K vilkårlig. Kom opp med en forslag for hvordan man (generelt, ikke nødvendigvis her) kan best velge K . (Se her, for eksempel: <https://medium.com/analytics-vidhya/how-to-determine-the-optimal-k-for-k-means-708505d204eb>). Beskriv i egne ord med maks 3 setninger!

3.8.2 Løsning:

- (i) Se kode nede, 1P for ritkig løsning, -0.5P for hver feil.
- (ii) Det viktigste å merke seg er at de 10 sentroidene tilsynelatende ikke tilsvarer de 10 forskjellige sifrene 0-9 (0.5 poeng). Noen av dem ser ut til å være representert flere ganger (to former for 0), mens andre ikke er representert i det hele tatt. Klyngene virker derfor ikke særlig nyttige (0.5 poeng for svaret «ikke nyttig») når målet er å klassifisere et nytt bilde av et siffer.
- (iii) Her vil studentene mest sannsynlig velge å beskrive «Elbow-metoden» fra lenken over: Man prøver alle antall klynger fra $K=1$ til en rimelig stor verdi, og deretter plottes summen av kvadrerte feil innenfor klyngene mot K . Etter et visst K vil feilen ikke lenger reduseres nevneverdig, og plottet ser ut til å ha en «albue». Man velger K ved albuen. Noen studenter kan også velge «Silhouette»-metoden eller andre ideer som kanskje også er meningsfulle.

```
[42]: # Kode for 3b (i)
features = np.array(sentroider)
features = features.reshape(features.shape[0], 28,28)

fig = plt.figure(figsize=(10,10))

for i in range(10):
    fig.add_subplot(1, 10, i+1)

    plt.imshow(features[i], cmap = 'gray')

    plt.xticks([])
    plt.yticks([])
    plt.tight_layout()
```


3.9 Hierarkisk klyngeanalyse

Vi fortsetter nå med å bruke hierarkisk klyngeanalyse for *mnist* datasettet. Vi gjør *Agglomerative Clustering* ved bruk av `sklearn.cluster` pakken. (Agglomerative Clustering er noe vi har lært om i undervisningen, men se også her hvis du har lyst til å vite mer: https://en.wikipedia.org/wiki/Hierarchical_clustering)

Fordi hierarkisk gruppering er tregt for store datasett, og særlig for grafiske data, ble et tilfeldig utvalg på 20 bilder valgt fra det originale datasettet for å bruke denne modellen for illustrasjon.

3.9.1 Problem 3c (3P):

- (i) Vurder dendrogrammet nedenfor. Synes du at den hierarkiske gruppering-algoritmen har laget gode/meningfulle grupper av bildene?
- (ii) I koden under har vi brukt gjeonomsnittskobling (`method = 'average'`). Hvordan fungerer gjeonomsnittskobling? Maks 2 setninger!
- (iii) Velg en annen måte å koble klyngene sammen (vi har lært om dette i undervisningen) og lag et nytt dendogram ved å tilpasse koden nedenfor. Kommenter resultatene. Ser det bedre/verre ut?

3.9.2 Løsning:

(i) Selvfølgelig avhenger det litt av hvor man kutter dendrogrammet, og noen av de samme tallene blir gruppert sammen. Men generelt er svaret tydelig NEI: klyngingen virker ikke særlig meningsfull, nesten uavhengig av hvor man kutter. Merk: Bildet i den originale oppgavesettet så annerledes ut, men svaret er egentlig det samme. Det eneste som er delvis ok, er klyngingen av de fire «1»-bildene, men dette er fortsatt ikke nok til å få en rimelig klynging.

(ii) I gjennomsnittskobling (average linkage) bruker man gjennomsnittlig avstand mellom alle par av punkter i to klynger for å bestemme avstanden mellom klyngene. (Her er det viktig å forstå at hvert av punkter brukes til å beregne gjennomsnittet).

(iii) See the code below. It looks like complete linkage (maybe?) works a bit better, whereas single or centroid linkage seem at least as bad as average linkage. But in essence, none of the linkages works. Here the students should just try at least one of the methods and run the code again, and then report that the results are still not satisfying. Deduct -0.5p for each wrong aspect in the (otherwise ok) reasoning.

```
[43]: ##Cluster

n_image = 20

sample = images.sample(n = n_image, random_state = 1)

sampleimg = np.array(sample).reshape(sample.shape[0], 28,28)

plt.figure(figsize=(10,10))
ax = plt.subplot()
```

```

# Bruk gjennomsnittskobling (method='average')
link = linkage(y = sample, method = 'average', metric = 'euclidean')

dendro = dendrogram(link)

dcoord = np.array(dendro["dcoord"])
icoord = np.array(dendro["icoord"])
leaves = np.array(dendro["leaves"])

idx = np.argsort(dcoord[:, 2])

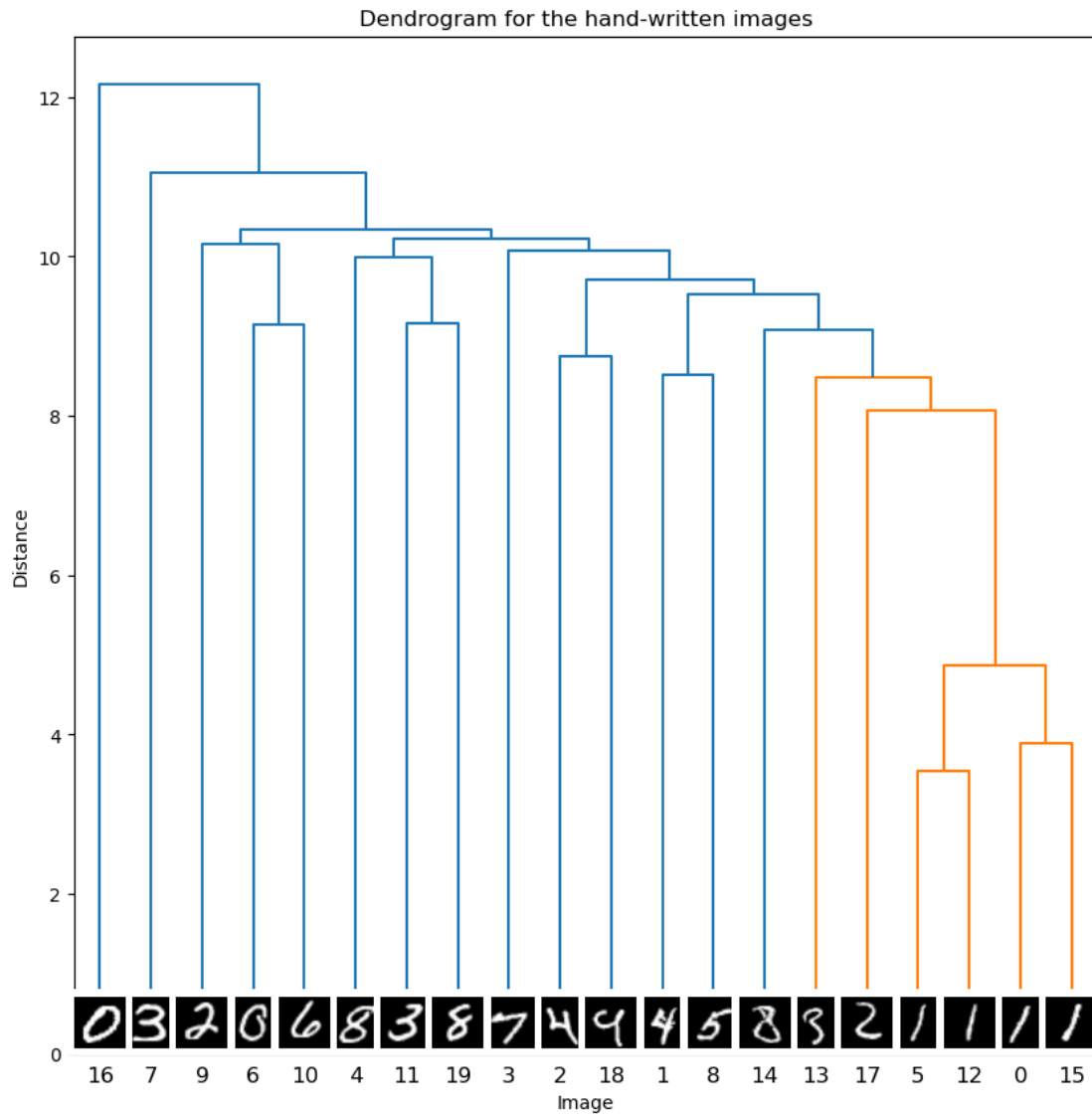
dcoord = dcoord[idx, :]
icoord = icoord[idx, :]

idx = np.argsort(link[:, :2].ravel())
label_pos = icoord[:, 1:3].ravel()[idx][:n_image]

for i in range(n_image):
    imagebox = OffsetImage(sampleimg[i], cmap = 'gray', interpolation = "bilinear")
    ab = AnnotationBbox(imagebox, (label_pos[i], 0), box_alignment=(0.5, -0.1),
                        bboxprops={"edgecolor" : "none"})
    ax.add_artist(ab)

plt.title('Dendrogram for the hand-written images')
plt.xlabel('Image')
plt.ylabel('Distance')
plt.show()

```



```
[44]: # Code for 3c) (iii); Velg enten method='single', method='complete' eller
      ↪method='centroid'
```

```
plt.figure(figsize=(10,10))
ax = plt.subplot()
```

```
# Bruk gjennomsnittskobling (men bytt method='...')
link = linkage(y = sample, method = 'complete', metric = 'euclidean')
#link = linkage(y = sample, method = 'single', metric = 'euclidean')
#link = linkage(y = sample, method = 'centroid', metric = 'euclidean')

dendro = dendrogram(link)
```

```

dcoord = np.array(dendro["dcoord"])
icoord = np.array(dendro["icoord"])
leaves = np.array(dendro["leaves"])

idx = np.argsort(dcoord[:, 2])

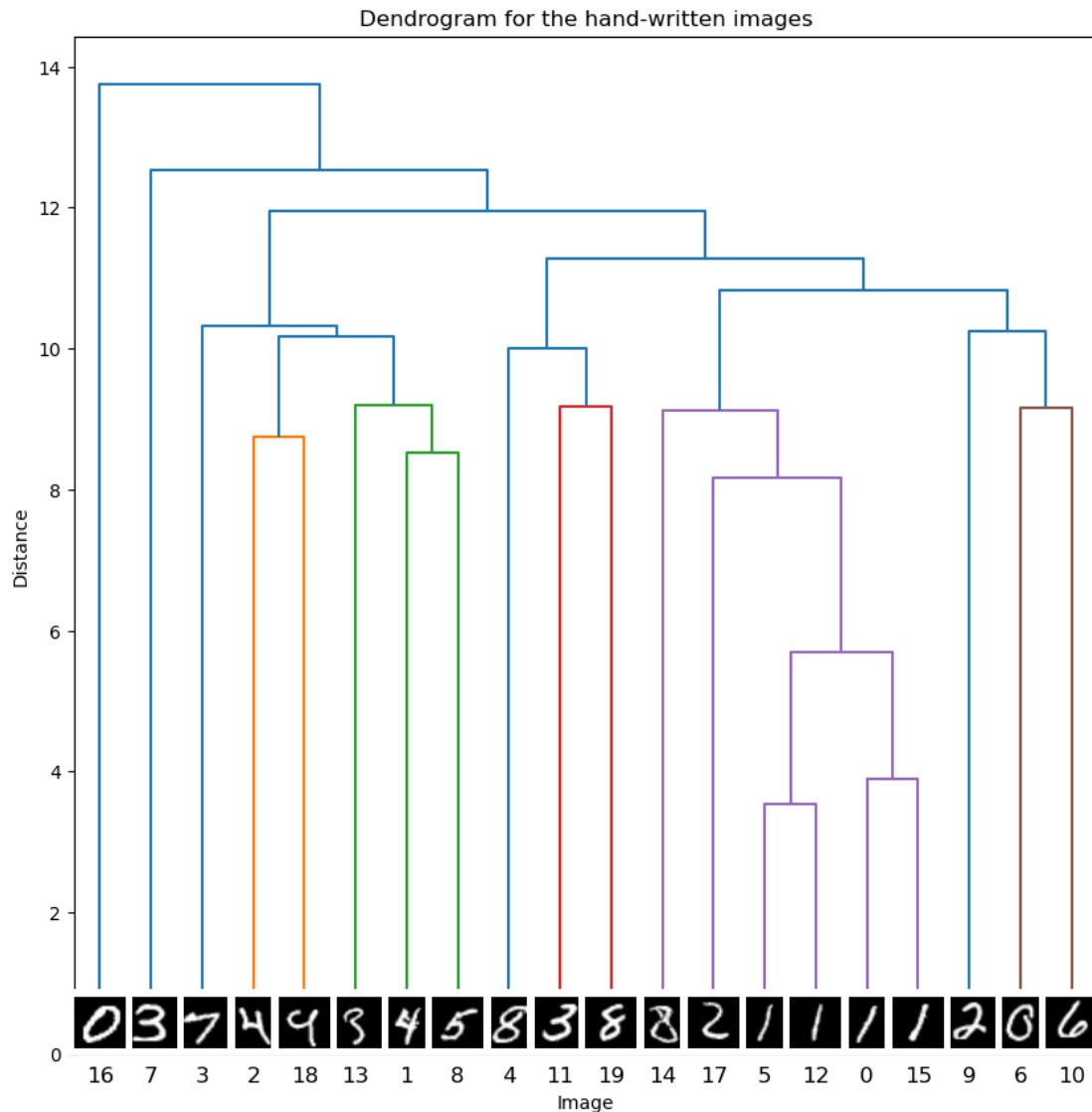
dcoord = dcoord[idx, :]
icoord = icoord[idx, :]

idx = np.argsort(link[:, :2].ravel())
label_pos = icoord[:, 1:3].ravel()[idx][:n_image]

for i in range(n_image):
    imagebox = OffsetImage(sampleimg[i], cmap = 'gray', interpolation = '
    ↪"bilinear")
    ab = AnnotationBbox(imagebox, (label_pos[i], 0), box_alignment=(0.5, -0.1),
        bboxprops={"edgecolor" : "none"})
    ax.add_artist(ab)

plt.title('Dendrogram for the hand-written images')
plt.xlabel('Image')
plt.ylabel('Distance')
plt.show()

```

3.9.3 Problem 3d) (2P)

- (i) Med tanke på at verken de 10 klyngene funnet med K -gjennomsnittsalgoritmen, eller med hierarkisk klyngeanalyse, ser ut til å representere de 10 sifferene 0-9 veldig godt, tror du at klyngeanalyse (som er en ikke-veiledet metode) var en god metode for å bruke her?
- (ii) Hvilke andre metode vil du anbefale når målet er å klassifisere (predikere) siffer fra et håndskrevet tall?

3.9.4 Løsning:

- (i) Cluster analysis was not a very good method of the aim is to get good predictions.
- (ii) For prediction we would need a supervised classification method. However, mentioning logistic

regression will not give the point, as is a binary classification method (maybe KNN, although the dimensionality might be too high).

[]: